ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ
30.09. 2026 №173

ПОЛОЖЕННЯ
про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5–9 класів ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей № 2»
І. Загальні засади оцінювання результатів навчання

Це Положення розроблено на основі наказу Міністерства освіти і науки України від 14 серпня 2026 року № 1427.Оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів здійснюється відповідно до Системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 4 травня 2026 року № 722, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 24 червня 2026 року за № 922/46316. Згідно із зазначеними документами вчитель має право на академічну свободу у плануванні оцінювання, виборі методів та інструментів оцінювання з урахуванням специфіки навчального предмета / інтегрованого курсу з метою отримання інформації про навчальний поступ кожного учня.

Об’єктом оцінювання є результати навчання учнів, визначені Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 (далі — Державний стандарт), які впорядковані й уточнені на рівні модельної навчальної програми / навчальної програми (далі — програма) як очікувані результати навчання, яких учні мають досягти під час опанування відповідних тем, розділів, модулів або інших структурних одиниць програми.

Очікувані результати навчання, передбачені програмою на відповідний період (семестр / навчальний рік), є основою для планування освітнього процесу й оцінювання в закладі освіти, зокрема під час визначення семестрової та річної оцінок.

Оцінювання результатів навчання ґрунтується на компетентнісному підході, оскільки вимоги до обов’язкових результатів навчання в Державному стандарті визначено на його засадах.

Компетентнісний підхід реалізується через оцінювання результатів навчання, у яких виявляється здатність учня застосовувати знання, уміння та способи мислення, демонструвати ставлення й цінності у відповідній освітній галузі.

Оцінка є результатом оцінювання, що відображає рівень досягнення учнем очікуваних результатів навчання, визначених відповідною програмою. Виставляючи оцінку, учитель має співвідносити її з відповідним результатом або сукупністю результатів навчання учня.

Водночас накопичення та фіксування в класному журналі оцінок за кожною групою результатів, зазначення індексів груп результатів біля поточних оцінок і створення окремих стовпців за групами результатів не здійснюються.

ІІ. Планування оцінювання

Планування оцінювання є складником планування освітнього процесу. Воно має бути орієнтоване на отримання достатньої інформації про процес і результати навчання учнів, передбачені програмою на відповідний період, у характерних для навчального предмета / інтегрованого курсу видах діяльності.

На початку навчального року, семестру, вивчення теми тощо вчитель самостійно визначає кількість і частотність застосування різних видів оцінювання (формувального, поточного, підсумкового), а також доцільні методи та інструменти.

Відповідна інформація може бути відображена в навчальній програмі, календарно-тематичному плануванні або зафіксована в інший спосіб, зручний для вчителя.

У закладі освіти встановлюється єдиний стандарт оформлення календарно-тематичного планування з обов'язковим зазначенням очікуваних результатів навчання в межах кожної теми.

На початку навчального року доцільно передбачати проведення вхідної діагностувальної роботи для визначення рівня досягнення результатів навчання за попередній період, необхідних для подальшого навчання, виявлення освітніх втрат і навчальних потреб учнів.

Вхідна діагностувальна робота є інструментом формувального оцінювання. Її результати не враховуються під час поточного та підсумкового оцінювання, а використовуються для уточнення змісту й послідовності навчання, планування повторення, диференціації завдань і визначення необхідної підтримки учнів.

За потреби вчитель може проводити діагностувальні роботи на початку другого семестру, перед вивченням теми, розділу, модуля програми тощо.

Під час підготовки до уроку вчитель визначає:

- результат або результати навчання, над досягненням яких працюватимуть учні;
- види діяльності та завдання, у яких ці результати формуватимуться й виявлятимуться;
- критерії оцінювання відповідного завдання або сукупності завдань;
- спосіб надання зворотного зв'язку;
- за потреби — спосіб фіксування отриманої інформації.

ІІІ. Методи, інструменти, критерії оцінювання та інформування про результати оцінювання

Методи й інструменти оцінювання вчитель обирає самостійно з урахуванням очікуваних результатів навчання, специфіки навчального предмета / інтегрованого курсу та освітніх потреб учнів.

Для отримання інформації про досягнення результатів навчання можуть використовуватися педагогічне спостереження, усні й письмові відповіді, тести, практичні та лабораторні роботи, робота з текстами, даними й джерелами, розв'язання задач і навчальних проблем, дослідження, проєкти,

створення та презентація продуктів, комплексні завдання та інші доцільні способи.

Об’єктом оцінювання є не сам факт виконання навчальної діяльності (проєкту, дослідження, усної відповіді чи письмової роботи), а продемонстрований учнем рівень досягнення відповідних результатів навчання.

Інструмент оцінювання добирається відповідно до результату, який необхідно виявити й оцінити.

Для добору та розроблення інструментів компетентнісного оцінювання вчитель може використовувати методичні посібники «Як оцінювати в НУШ?» для десяти освітніх галузей, «Каталог компетентнісних робіт для НУШ», а також ресурс «Інтерактивний поступ» на цифровій платформі «Освіта для життя».

Компетентнісно орієнтовані завдання мають давати змогу виявляти не лише вміння відтворювати інформацію, а й уміння розуміти, застосовувати, аналізувати, порівнювати та інтерпретувати її, обґрунтовувати власну думку, розв’язувати проблеми, проводити дослідження, ухвалювати рішення, взаємодіяти або створювати певний продукт.

Для реалізації компетентнісного підходу використовуються практико-орієнтовані завдання, що передбачають застосування знань і вмінь у навчальних та практичних ситуаціях.

Водночас коротке завдання, тест, усна відповідь, практична дія, дослід чи задача також можуть бути доцільними, якщо дають змогу отримати необхідну інформацію про досягнення результату навчання.

Відповідно до пункту 3 статті 41 Закону України «Про освіту» критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання здобувачів освіти в закладі освіти підлягають оприлюдненню.

Загальні критерії оцінювання, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 4 травня 2026 року № 722, є основою для розроблення критеріїв оцінювання в закладі освіти.

Для кожного конкретного інструменту оцінювання або виду роботи вчитель повідомляє учням критерії, за якими здійснюватиметься оцінювання.

Ставлення та цінності враховуються під час оцінювання лише тоді, коли вони виявляються через результати навчання, передбачені Державним стандартом і відповідною програмою.

Поведінка, дисциплінованість, старанність, темп роботи та інші особистісні характеристики учня не є самостійною підставою для виставлення оцінки.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною вчителям, які здійснюють відповідне оцінювання, учневі та його батькам або іншим законним представникам.

Інформування учня та його батьків або інших законних представників про результати навчання здійснюється під час індивідуального спілкування, за допомогою паперових або електронних засобів комунікації, інформаційно-

комунікаційних технологій, а також Свідоцтва досягнень, примірну форму якого затверджує Міністерство освіти і науки України.

На прохання учня, його батьків або інших законних представників учитель пояснює, які результати навчання оцінювалися, які критерії застосовувалися та на якій інформації ґрунтується оцінка.

Оскарження результатів оцінювання здійснюється в порядку, визначеному законодавством і відповідними документами закладу освіти.

Інформація, отримана під час оцінювання, використовується не лише для виставлення оцінки, а передусім для прийняття педагогічних рішень: коригування змісту й темпу навчання, визначення необхідної підтримки, повторного опрацювання матеріалу, планування наступних навчальних кроків та інформування учнів і їхніх батьків або інших законних представників.

Персоніфіковані результати оцінювання не використовуються для публічного рейтингування учнів або порівняння вчителів за середніми оцінками їхніх учнів.

IV. Оцінювання в процесі навчання

У процесі навчання застосовуються формувальне та поточне оцінювання. Визначальними для вибору виду оцінювання є його мета й спосіб використання отриманої інформації, а не назва роботи чи завдання.

Якщо інформація використовується насамперед для надання зворотного зв’язку, виявлення навчальних потреб і коригування освітнього процесу, оцінювання є формувальним.

Якщо визначається та фіксується рівень досягнення результатів навчання на певному етапі для подальшого використання під час підсумкового (тематичного та/або семестрового) оцінювання, оцінювання є поточним.

Під час формувального оцінювання доцільно враховувати не лише продемонстрований результат, а й дії, рішення та навчальні стратегії учня.

Інформація про труднощі, залученість і докладені зусилля використовується для надання зворотного зв’язку, визначення подальших навчальних кроків і забезпечення педагогічної підтримки.

Зворотний зв’язок має допомагати учневі зрозуміти, якого результату досягнуто, що потребує вдосконалення та яким має бути наступний навчальний крок.

Індивідуальні консультації підлягають виключно формувальному оцінюванню.

У межах формувального оцінювання доцільно залучати учнів до самооцінювання та взаємооцінювання за зрозумілими критеріями. Це допомагає учням визначати власні досягнення й труднощі та планувати подальше навчання.

Оцінки, виставлені під час формувального оцінювання, не враховуються під час підсумкового оцінювання.

Водночас інформація про досягнення результатів навчання, отримана під час формувального оцінювання, використовується вчителем для формування професійного висновку про навчальний поступ учня.

Формувальне оцінювання доцільно організовувати так, щоб учень мав змогу покращити результат, зокрема доопрацювати завдання, повторно продемонструвати окреме вміння або виконати інше рівноцінне завдання.

Учитель фіксує результати формувального оцінювання у зручний для себе спосіб, за потреби використовуючи робочі нотатки, контрольні переліки, матриці або щоденники спостережень. Такі матеріали є внутрішнім інструментом учителя й не потребують оформлення як окремої звітності.

Фіксування результатів формувального оцінювання в класному журналі не є обов'язковим.

Поточне оцінювання здійснюється для встановлення та фіксування проміжного рівня досягнення учнями очікуваних результатів навчання в межах структурної одиниці програми (модуля, теми, розділу).

Частотність поточного оцінювання вчитель визначає самостійно з урахуванням змісту програми, кількості навчальних годин і специфіки результатів навчання, які оцінюються.

Поточні оцінки не обов'язково виставляти на кожному уроці або за кожне виконане навчальне завдання.

V. Підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація

Підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове, річне) здійснюється шляхом зіставлення досягнутих результатів навчання з очікуваними результатами, визначеними відповідною програмою.

Тематичне оцінювання здійснюється шляхом узагальнення поточних оцінок, отриманих протягом періоду навчання, що охоплює відповідну тему, розділ або модуль, з урахуванням результатів підсумкової тематичної роботи, якщо вона проводилася.

Підсумкова тематична робота має охоплювати ключові очікувані результати навчання, визначені програмою для відповідної теми, розділу або модуля.

Семестрове оцінювання здійснюється шляхом узагальнення тематичних оцінок, отриманих протягом семестру, та оцінки за семестрову підсумкову роботу, якщо така передбачена календарно-тематичним плануванням.

Результати формувального оцінювання під час тематичного та семестрового оцінювання не враховуються.

Проведення окремої підсумкової роботи після кожної теми, розділу чи модуля програми не є обов'язковим.

Підсумкова робота, якщо вона передбачена календарно-тематичним плануванням, має охоплювати результати навчання, передбачені програмою на відповідний період.

Підсумкові роботи доцільно планувати з урахуванням результатів навчання, які необхідно оцінити, наявної інформації про їх досягнення, навчального часу та загального навчального навантаження учнів.

Семестрову оцінку не слід визначати лише за результатом однієї підсумкової роботи, якщо наявна інша достатня та релевантна інформація про досягнення учнем результатів навчання протягом семестру.

За результатами семестрового оцінювання визначається одна семестрова оцінка з навчального предмета / інтегрованого курсу.

Річна оцінка визначається як середнє арифметичне семестрових оцінок.

Проведення окремої підсумкової роботи для визначення річної оцінки передбачено лише для учнів, які здобувають освіту за індивідуальними формами навчання.

Якщо відповідно до навчального плану закладу освіти вивчення навчального предмета / інтегрованого курсу передбачено лише в одному семестрі навчального року, річне оцінювання здійснюється на підставі семестрового оцінювання за той семестр, у якому викладався відповідний навчальний предмет / інтегрований курс. Предмети та інтегровані курси варіативної складової навчального плану не оцінюються бальною системою.

Державна підсумкова атестація є різновидом підсумкового оцінювання та передбачає встановлення відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту базової середньої освіти.

Особливості проведення державної підсумкової атестації, вимоги до її змісту та критерії оцінювання визначає Міністерство освіти і науки України в установленому законодавством порядку.

VI. Особливості організації оцінювання учнів з особливими освітніми потребами

Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану, якщо він складений.

Загальні критерії можуть бути адаптовані відповідно до особливостей освітнього процесу, освітнього середовища та індивідуальних потреб учня, визначених в індивідуальній програмі розвитку.

Адаптація процесу оцінювання може передбачати зміну способу подання завдання, форми відповіді, часу виконання, організації освітнього середовища, використання допоміжних засобів або інших умов, необхідних для того, щоб учень міг продемонструвати результат навчання.

Застосування адаптацій не змінює результату навчання, який оцінюється, і саме по собі не є підставою для зниження оцінки.

Якщо зміст навчального предмета / інтегрованого курсу модифіковано, оцінювання здійснюється відповідно до індивідуальних навчальних цілей, визначених в індивідуальній програмі розвитку, з урахуванням динаміки навчального поступу учня.

Під час дистанційного та змішаного навчання застосовуються загальні вимоги щодо відповідності методів та інструментів результатам навчання, дотримання критеріїв оцінювання, достатності інформації та академічної доброчесності.

Технічні або організаційні обставини, які не характеризують рівень досягнення результатів навчання, не можуть бути самостійною підставою для зниження оцінки.

Якщо через такі обставини інформації недостатньо для обґрунтованого висновку, учневі доцільно надати доступний спосіб і, за потреби, додатковий час для демонстрування відповідних результатів навчання.

У разі вибуття учня із закладу освіти, зокрема через виїзд за кордон, надання соціальної відпустки, призов на військову службу або з інших підстав, оцінювання результатів його навчання може бути проведено достроково. Процедура такого оцінювання визначається закладом освіти відповідно до законодавства.

Оцінювання результатів навчання здійснюється з дотриманням цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених законодавством та внутрішніми документами закладу освіти.

До початку виконання завдання педагогічному працівникові доцільно чітко визначити й повідомити учням умови його виконання, зокрема допустимі джерела інформації, види допомоги, можливість співпраці, використання цифрових інструментів і засобів штучного інтелекту.

Оцінюванню підлягають результати діяльності, досягнуті учнем особисто, або результати спільної діяльності, якщо така форма виконання передбачена умовами завдання.

Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним і не підлягає оцінюванню. Факт порушення академічної доброчесності фіксується в документі про результати оцінювання у спосіб, визначений закладом освіти, що має бути відображено в критеріях, правилах і процедурах оцінювання закладу освіти.